

Trong lúc Đạ i hạ i Phạ nạ quạ c tạ do Liạ hạ p quạ c tạ chạ c khai mạ c thì tạ i Bạ c Kinh, Liạ hạ p quạ c đã công bạ bạ n báo cáo đạ u tiên nói vạ hoàn cạ nh cạ a phạ nạ tạ i 5 lạ c đạ a. Jean Fabre - ngạ i đạ c trách truyạ n thông trong chạ nhạ ng trìnạ phạ t rị nạ cạ a Liạ hạ p quạ c cho biạ t: “Nhạ ng phân tịc cạ a chúng tụi chạ ng tạ rạ ng sạ tị n bạ cạ a xã hạ i và kinh tạ sạ mau chóng hạ n nạ u ngạ i ta đạ u tiên đạ u tạ vào phạ nạ. Vạ n đạ này không chạ biạ u hiạ n sạ công bạ ng mà còn nhạ m đạ m lạ i vạ c quạ n lý tạ t. Mạ i nhóm xã hạ i, mạ i nhóm giạ i tịc luậ c nhạ ng vạ n đạ riạ ng cạ a nó. Sạ tham gia cạ a phạ nạ vào nhạ ng cạ cạ u hạ trạ ng sạ cho phạ p xã hạ i thay đạ i cách nhìn và cạ nhạ ng sạ lạ a chạ n hạ u íc hạ n”. Đạ đạ nhạ giá sạ tham gia cạ a phạ nạ, ngạ i ta kạ t hạ p tạ lạ cạ n bạ phạ nạ cạ p trung và cạ p cao, tạ lạ lạ i tạ c cạ a phạ nạ so vạ i lạ i tạ c quạ c gia...

Qua bạ n báo cáo y, ngạ i ta đạ c biạ t cạ 10 quạ c gia đạ ng đạ u vạ sạ phạ nạ tham gia vào các lịnh vạ c kinh tạ và chạ nhạ trạ : Thạ y Đị n, Na Uy, Phạ n Lan, Đạ n Mạ ch, Canada, New Zealand, Hà Lan, Mạ, Áo, Ý.

Trong vònạ 20 nặ m qua, tạ i các nạ c Arạ p, tạ lạ phạ nạ đạ c xỏ a nạ n mù chạ đã tặ ng 68%. Nhìn chung, hoàn cạ nh cạ a phạ nạ đã đạ c cạ i thiạ n rạ t nhiạ u trong phạ n lạ n các nạ c Arạ p. Ví đạ : ngạ i ta tịc ra rạ ng cạ p đạ i hạ c, cạ 3 sinh viạ n thì cạ 2 sinh viạ n nạ, trong khi cách đạ y 20 nặ m, 3 nam mạ i cạ 1 nạ. 32 quạ c gia đã cạ nhiạ u nạ sinh viạ n hạ n nam sinh viạ n. Không nhạ ng tạ lạ xỏ a nạ n mù chạ trong giạ i nạ đã gia tặ ng, mà nhiạ u ngạ i trong sạ hạ còn đạ t đạ c nhạ ng hạ c vạ cao hạ n trạ c kịa. Tạ i Phạ n Lan, tạ lạ nạ sinh viạ n so vạ i nam sinh viạ n là 139%, tạ i Na Uy - 116%, Phạ p - 114%, Nhạ t - 66%, Iran - 47%, Togo- 22%. Tạ lạ thỏ t nạ n mù chạ cạ a phạ nạ tạ i 3 nạ c: Uruguay, Jamaica và Nicaragua cao hạ n so vạ i đạ n ô ng.

Tạ khi có giạ i Nobel năm 1901, 4,4% giạ i Nobel vạ hoà bình đã đạ c trao cho phạ nạ. Nạ u tính tạ t cạ các lĩnh vạ c, sạ phạ nạ đạ t giạ i Nobel đã lên đạ n 28 ngạ i, trong đó 9 phạ nạ đạ t giạ i Nobel hoà bình và 8 phạ nạ đạ c giạ i Nobel vạ văn hạ c. Vạ y khoa, hạ chiạ m tạ lạ 2,5%, hoá hạ c - 3%, vạ t lý - 1,3%.

Trong 192 đạ i đạ n thạ ng trạ c ạ Liạ hạ p quạ c có 8 phạ nạ. 11% nhạ viạ cao cạ p tạ i các cạ quan cạ a Liạ hạ p quạ c là phạ nạ. Tạ lạ phạ nạ thay đạ i tậ theo tạ ng tạ chạ c: 0% vạ i WTO (Tạ chạ c Thạ ng mạ i thạ giạ i), 2,4% vạ i FAO (Tạ chạ c Lạ ng thạ c và Nạ ng nghiạ p Liạ hạ p quạ c), 21,5% vạ i UNICEF (Quạ Nhi đạ ng Liạ hạ p quạ c)... Trong sạ 27 tạ chạ c quạ c tạ thì có 4 tạ chạ c do phạ nạ lạ nh đạ o.

Phạ nạ Úc và New Zealand đạ c quyạ n bạ u cạ vào năm 1893, Phạ n Lan và Na Uy năm 1907, Anh và Đạ c năm 1918, Mạ năm 1920, Pháp năm 1946. Phạ nạ Thạ y Sạ phạ i chạ tạ i năm 1971 mạ i đạ c bạ u cạ, phạ nạ Liechtenstein thì tạ i tạ n năm 1984. Còn phạ nạ Arạ p chạ c là sạ phạ i chạ đạ i lậ dài.

Có 50% phạ nạ trong Chạ phạ Thạ y Đạ n - đó là chạ phạ đạ u tiạ trên thạ giạ i đạ t đạ c sạ cân bạ ng giạ a nam và nạ. Kạ lạ c thạ giạ i vạ phạ nạ là dạ biạ u thuạ c Phạ n Lan vạ i 39%. Tậ p theo là Na Uy 35%, Thạ y Đạ n 34%. Tạ trạ c đạ n nay, chạ có 26 phạ nạ đạ c bạ u vào chạ c vạ lạ nh đạ o mạ t quạ c gia hoạ c mạ t chạ phạ (con sạ y khạ ng bao gạ m các nạ hoạ ng hoạ c nạ thạ tạ ng đạ c bạ nhiạ m, vạ hạ khạ ng phạ i do cạ tri bạ u lên). Hiạ n có 12 quạ c gia trong đó phạ nạ là tạ ng thạ ng hay thạ tạ ng. Vạ hụ hụ thạ c, quyạ n lạ c chạ trạ rạ ng lạ n nhạ t do mạ t phạ nạ nạ m giạ đạ ng thuạ c Nạ hoạ ng Anh Elisabeth II: bà là nguyạ n thạ quạ c gia cạ a Anh và 18 nạ c khạ c: Canada, Úc, New Zealand...(các nạ c này trạ c kạ là thuạ c đạ a cạ a Anh, bậ giạ đạ

giành được các lợi nhuận và quan hệ chặt chẽ với Anh). Tuy nhiên, lại có 55 quốc gia trong đó số ghế của phụ nữ tại nghị viện rất ít và thậm chí... chúng có ghế nào. Ví dụ: 0% tại Kuwait và nhiều nước Ảrập khác; 1% tại Hàn Quốc, Congo, Togo; 2% tại Thổ Nhĩ Kỳ, Pakistan, Malta.

Có 41 nước đã không ký Công ước về việc loại trừ tất cả những hình thức phân biệt đối xử với phụ nữ (do Liên hợp quốc thông qua năm 1979). Tại nhiều nước, phụ nữ và đàn ông không bình đẳng trước pháp luật - ví dụ: một người đàn bà Ảrập Saudi hoặc Iran không thể đi du lịch nếu không được người chồng cho phép. Những quốc gia không ký công ước nói trên đa số là các nước Ảrập và Hồi giáo (thuộc châu Á, châu Phi) cùng với Monaco và Liechtenstein (thuộc châu Âu).

Hiện có 70% những người nghèo khổ trên thế giới (tổng số lên tới 1,3 tỷ) là phụ nữ và tỷ lệ này còn gia tăng. Ngay cả một nước tiên tiến như Mỹ, 62% người nghèo là phụ nữ, trong khi đó năm 1940 thì tỷ lệ này chỉ có 40%.

Hiện nay, 60% trong số 130 triệu trẻ em không được cấp sách đến trường là các bé gái. Trong số 900 triệu người mù chữ trên thế giới có 2/3 là phụ nữ. 1 triệu bé gái và thanh niên - đa số ở châu Á - đã bị cưỡng bức đi làm gái điếm. Có 3 phụ nữ thì có 1 là nạn nhân của mạt và án gây ra bởi người tình hoặc bạn cũ. Phần lớn các nước ở Nam Mỹ luật pháp không trừng phạt tội giết và khi người chồng bắt quấy rối đang ngoài tình. Trường hợp đó cũng đã từng diễn ra tại Pháp cho tới năm 1975.

Có 3 phụ nữ thì có 1 khai rằng đã bị quấy rối tình dục trong thời còn là vị thành niên hoặc ở tuổi trưởng thành - con số này được ghi nhận tại phần lớn các nước đã được khảo sát. Cũng tại các nước này, có 6 phụ nữ thì có 1 bị cưỡng bức ít nhất là một lần trong đời.

Ở châu Phi, 80% những người làm ra thực phẩm là phụ nữ. Công cuộc cải cách ruộng đất và các dự án phát triển đều do đàn ông nắm giữ. Làng xã hoặc những gia đình luôn yêu cầu thực hiện các nghi lễ trong canh tác. Tuy nhiên, đem lại máy móc cho họ cũng vô ích, vì các chị em phụ nữ ở đây vẫn tiếp tục cày cấy theo phương pháp truyền thống!

Xuân Hồng

